

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 45 ฉบับที่ 35 : 12 กันยายน 2557

Volume 45 Number 35 : September 12, 2014

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

การใช้กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ในการจัดทำข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ร่วมกับการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบล เพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดเลย ปี พ.ศ. 2557

Routine to Research (R2R) on Database of Dog and Cat Populations by Using along with Event-Based Surveillance of Surveillance and Rapid Response Team at Sub-district Level for Rabies Control Program in Loei, Thailand, 2014

✉ kanayos@hotmail.com

คณาศ กริอุณะ, อังษณา ยศปัญญา, ชาญประเสริฐ พลชา

บทคัดย่อ

การใช้กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research: R2R) ในการจัดการข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ร่วมกับการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วเครือข่ายระดับตำบลเพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดเลย ปี พ.ศ. 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการสำรวจข้อมูลประชากรสุนัขและแมวให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยนำประโยชน์ของโปรแกรม HOSxP/HOSxP PCU ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์แอปพลิเคชันสำหรับสถานพยาบาล ที่มีการบันทึกข้อมูลการทำงานทั้งระบบงานเชิงรุกและเชิงรับ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยบริการทุกระดับของจังหวัดเลย จึงเหมาะที่จะใช้ระบบงานนี้ในการสำรวจประชากรสุนัขและแมว ร่วมกับการรายงานเหตุการณ์ผิดปกติทางสาธารณสุขและปศุสัตว์ที่เกิดขึ้นในชุมชนผ่านทางโปรแกรม SRRT เครือข่ายระดับตำบลเป็นการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยร่วมกับการศึกษาจากเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการทำงานที่ผ่านมา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลการเฝ้าระวังและตรวจจับความผิดปกติ ผลการดำเนินงาน จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปข้อดี ข้อด้อย และส่วนขาดที่ควรที่จะพัฒนาเกิดแนวทางการพัฒนา 2 ยุทธศาสตร์หลักๆ คือ 1) ยุทธศาสตร์การสำรวจและการจัดการระบบฐานข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ได้แผนปฏิบัติการและรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อยอดระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบล โดยมีสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น เข้ามาร่วมดำเนินการให้เกิดกระบวนการศึกษาและพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาในบางกิจกรรมที่ไม่สามารถหาสาเหตุแห่งที่มาของปัญหาได้ ผลที่ได้จากกระบวนการ R2R ทำให้จังหวัดเลยสามารถดำเนินการฉีดวัคซีนครอบคลุมประชากรสุนัขและแมวได้ครอบคลุมมากขึ้น เป็นผลให้การดำเนินงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในจังหวัดเลยมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย, ข้อมูลการเฝ้าระวังและตรวจจับความผิดปกติ

◆ การใช้กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ในการจัดทำข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ร่วมกับการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบล เพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดเลย ปี พ.ศ. 2557	545
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 35 ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 6 กันยายน 2557	553
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 35 ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 6 กันยายน 2557	555

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรือ งานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช จายน้อยอิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ พลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : สัตวแพทย์หญิงเสาวพักตร์ อ้นจ้อย

กองบรรณาธิการ

บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พงษ์ศิริ วัฒนาสุภกิตต์ สิริลักษณ์ รังเมืองต์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยมภูจันท์ ศศิธันว์ มาแอดิเยน พชร ศรีหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา คล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา คล้ายพ้อแดง

ผู้เขียนบทความ

คณาศ กริอุณะ¹ อังษณา ยศปัญญา² ชาญุประเสริฐ พลชา³

¹สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

²สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย

³สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

Authors

Kanayos Gari-unah¹ Angsana Yospanya²

Chanprasert Pholsa³

¹ Loei Provincial Livestock Office, Loei Province

² Loei Provincial Public Health Office, Loei Province

³ Samutsakhon Provincial Livestock Office,

Samutsakhon Province

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มจัดการความรู้และเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา

E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ weekly.wesr@gmail.com

บทนำ

โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ยังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญและต้องได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ พฤติกรรม สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนไทยเอื้อต่อการติดโรคได้ง่ายแม้ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบจะมีความพยายามเร่งรัดปรับปรุงมาตรการการป้องกันควบคุมโรคให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นแล้วก็ตาม ประชาชนก็ยังคงมีความเสี่ยงต่อการติดโรคจากสัตว์ที่แพร่กระจายมาสู่คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคพิษสุนัขบ้า ถึงแม้ว่าผู้เสียชีวิตจะลดน้อยลงทุกปี แต่จำนวนผู้ถูกสุนัขบ้าหรือสงสัยว่าติดเชื้อพิษสุนัขบ้ากัดและต้องไปขอรับการฉีดวัคซีนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี รัฐต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายปีละนับพันล้านบาท ทำให้เกิดปัญหาทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ⁽¹⁾ นับแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2556 ประเทศไทยพบผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 21, 19, 20, 18, 8, 24, 14, 9, 7 และ 6 รายตามลำดับ จังหวัดเลยพบผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคนี้ในปี พ.ศ. 2546 และ 2551 ปีละ 1 ราย ซึ่งผู้ที่เสียชีวิตทั้งสองรายไม่ได้มาพบแพทย์หลังถูกสุนัขกัด⁽²⁾

ระบาดวิทยาโรคพิษสุนัขบ้าของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2549-2554 จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าจากห้องปฏิบัติการทั่วประเทศ จำนวน 8,899 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 19.63 (1,747/8,899) โดยพบมากที่สุดในพื้นที่ ปศุสัตว์เขต 9 คิดเป็นร้อยละ 48.60 (209/403) หรือเป็นร้อยละ 0.02 (209/8,899) ของประเทศ และมี 14 จังหวัดที่ตรวจไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าเลย จากตัวอย่างที่พบเชื้อ 1,747 ตัวอย่าง ตรวจพบเชื้อในสุนัขมากที่สุด คือ ร้อยละ 90.27 รองลงมา ได้แก่ โค ร้อยละ 5.09 และ แมวร้อยละ 3.61 พบในสัตว์ไม่มีเจ้าของมากกว่า สัตว์ที่มีเจ้าของ 2.27 เท่า สัตว์ที่มีอายุนอกมีโอกาสดตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้าได้มากกว่าสัตว์อายุน้อยกว่า 3 เดือน โดยสัตว์ที่มีอายุระหว่าง 3-6 เดือน, 6-12 เดือน และมากกว่า 12 เดือน มีโอกาสดตรวจพบโรคได้มากกว่าลูกสุนัขอายุน้อยกว่า 3 เดือน เท่ากับ 1.54 เท่า, 1.42 เท่า และ 1.75 เท่า ตามลำดับ สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนในระยะเวลา 1 เดือนขึ้นไปก่อนสัมผัสเชื้อ มีโอกาสดตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้า น้อยกว่าสัตว์ที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน และสัตว์ที่ตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนมากจะแสดงอาการคร่ำครวญโดยไล่กัดทั้งคนและสัตว์

การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ของจังหวัดเลยพบว่า ในปี พ.ศ. 2546, 2547, 2551, 2556 และ 2557 พบโรคปีละ 1 หัว/จุด แต่การเกิดโรคในปี พ.ศ. 2556 และ 2557 พบโรคในเวลาใกล้เคียงกัน (20 ธันวาคม 2556 และ 2 มกราคม 2557) ในเขตอำเภอเดียวกัน คือ อำเภอทาลิ่ง แต่คนละตำบล มีระยะทางห่างกัน ประมาณ 10 กิโลเมตร⁽²⁾ การควบคุมป้องกันโรคโดยการฉีดวัคซีน

ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมว รอบจุดเกิดโรคครีมี 5 กิโลเมตร พบข้อผิดพลาดจากการสำรวจประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่ โดยรายงานผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พบว่ามีประชากรสุนัขที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 136 ตัว แมว จำนวน 29 ตัว รวม 165 ตัว ความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนร้อยละ 87.08⁽²⁾ แต่จากการเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ระหว่างวันที่ 20 - 23 ธันวาคม 2556 เพื่อสำรวจประชากรสุนัขและแมวเพื่อให้วัคซีนควบคุมโรค พบว่า สสำรวจสุนัขได้ 444 ตัว สสำรวจแมวได้ 25 ตัว รวม 469 ตัว ในภายหลังฉีดวัคซีนสุนัขได้ 430 ตัว และแมว 2 ตัว รวม 432 ตัว คิดเป็นร้อยละ 92.11

ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ที่สามารถนำไปวางแผนควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในจังหวัดเลยได้อย่างครอบคลุม ข้อมูลที่ได้ควรมาจากแหล่งเดียวกันและผู้สำรวจควรเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกันที่ผ่านการอบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ระบบการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเวลาเดียวกัน และจัดเก็บในฐานข้อมูลโปรแกรมเดียวกัน ด้วยเหตุนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย จึงได้จัดประชุมเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการระบบการสำรวจประชากรสุนัข/แมวก่อนการแจ้งเตือนโรคและภัยสุขภาพขึ้น ในเดือนมกราคม 2557 โดยใช้กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย R2R

วัตถุประสงค์

เพื่อนำกระบวนการ R2R มาใช้ในการพัฒนาระบบการสำรวจข้อมูลประชากรสุนัข/แมว และการแจ้งเตือนภัย

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาย้อนหลังเชิงพรรณนา ในลักษณะการนำงานประจำไปสู่การปฏิบัติการ (Routine to Research) ร่วมกับการศึกษาจากเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตรรกวิทยาตามหลักเหตุและผล ในประเด็นของโรคพิษสุนัขบ้า เครื่องมือที่ใช้ คือ การประชุมคือการระดมสมอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลการเฝ้าระวังและตรวจจับความผิดปกติ (Event-based Surveillance) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่ผ่านมา 6 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค วิเคราะห์ผลสำเร็จ และไม่สำเร็จของงานที่ผ่านมา และสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นภายใต้ความสามารถในการจัดการของทั้งสองหน่วยงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ต้องการจะให้เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 นำจุดมุ่งหมายของสองหน่วยงานมา รวมกัน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและต้องอยู่ในวิสัยที่ทำได้

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบ แนวทางการพัฒนา กับ ยุทธศาสตร์ของกระทรวง กรม จังหวัด และเขตตรวจราชการ กระทรวงของหน่วยงานตนเอง เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาได้สอดคล้องกันทุกระดับ เกิดประสิทธิภาพในการประสานการดำเนินงาน และบูรณาการกิจกรรมระดับเครือข่ายในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5 วางแผนการดำเนินงานร่วมกันโดยแบ่งความรับผิดชอบให้ชัดเจน ติดต่อประสานงานกันตลอดเวลา

ขั้นตอนที่ 6 เขียนแผนการดำเนินงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน และเครื่องชี้วัดร่วมกัน

2. การนำแผนงานปฏิบัติการที่วางแผนไว้ร่วมกันไปใช้

3. สรุปผลและจัดทำรายงาน (การสร้างนวัตกรรมกระบวนการ R2R)

ผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จอย่างไร ไม่ประสบผลสำเร็จอย่างไร และสิ่งที่อยากเห็นภายใต้ความสามารถในการจัดการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้น การตรวจสอบความสอดคล้องในยุทธศาสตร์ของทั้งสองหน่วยงาน การบูรณาการกิจกรรมระดับเครือข่ายในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การวางแผนร่วมกัน การเขียนแผนการดำเนินงาน การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน การกำหนดเครื่องชี้วัดร่วมกัน และการนำแผนปฏิบัติการไปใช้ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2556 พบว่า ผลการดำเนินงานการฉีดวัคซีนครอบคลุม ร้อยละ 95.33, 84.69, 84.79, 92.94 และ 88.10 ตามลำดับส่วนผลการส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2557 ส่งตรวจ 4, 10, 14, 13, 58 และ 11 ตัวอย่างตามลำดับ พบผลบวกปี พ.ศ. 2556 และ 2557 อย่างละ 1 ตัวอย่าง รายละเอียดตามตารางที่ 1

1.2 สิ่งทีประสบผลสำเร็จ องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง (100 แห่ง) สนับสนุนงบประมาณและดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านปศุสัตว์และหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อีกทั้งมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น หนังกากอนามัย ถูงมือรองเท้าบูท ชุดป้องกันโรค เบี้ยเลี้ยง และ ยานพาหนะ พร้อมทั้ง

บูรณาการกิจกรรมร่วมกันโดยเฉพาะโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์ สรุปรูปแบบเรียนการดำเนินงานที่ผ่านมาในเวทีวิชาการของ SRRT ทุกปี แลกเปลี่ยนวิทยากร ข้อมูลการเฝ้าระวังโรค ร่วมกัน ร่วมเป็น เครือข่าย SRRT เดียวกันในระดับจังหวัดและอำเภอ ออกสอบสวน ควบคุมโรคร่วมกัน และนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีวิชาการ ร่วมกัน เช่น เวทีนำเสนอผลงาน การสอบสวนโรคของสำนักงาน ป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น การใช้ระบบ Logistic ร่วมกัน เช่น การนำส่งตัวอย่างเพื่อการตรวจวินิจฉัยโรค การเบิกวัสดุอุปกรณ์

1.3 ปัญหาที่พบ เมื่อลงรายละเอียดแต่ละพื้นที่ พบความ ครอบคลุมของวัคซีนสุนัข/แมวไม่ครอบคลุมร้อยละ 80 การสำรวจ ประชากรสุนัขและแมวพบว่า ข้อมูลมาจากหลายแหล่ง คือ องค์กร บริหารส่วนท้องถิ่นที่สำรวจในเดือนธันวาคมของทุกปี เพื่อเตรียม จัดหาวัคซีนสำหรับฉีดสุนัขและแมวในเดือนมีนาคม - เมษายน ของปีถัดไป และหน่วยงานปศุสัตว์สำรวจ 2 ปี/ครั้ง สำรวจสัตว์ทุก ชนิดเพื่อจัดทำแผนดำเนินการในแต่ละเรื่องอย่างไรก็ตาม การสำรวจ ประชากรสุนัขและแมวที่ดำเนินการโดยองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น นั้น อาจไม่ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และในบางกรณี อาจนำ ฐานข้อมูลการฉีดวัคซีนของปีที่ผ่านมา มาใช้ในการตัดสินใจจัดซื้อ วัคซีนในปัจจุบัน ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

1.4 สิ่งที่ยากให้เป็นภายใต้ความสามารถในการจัดการ ของทั้งสองหน่วยงาน (ปศุสัตว์และสาธารณสุข) มีดังนี้ ระบบ ฐานข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ข้อมูลควรจัดทำเป็นระบบ ฐานข้อมูลเดียวกันและต้องเป็นปัจจุบัน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ใน การสำรวจ บุคลากรในการดำเนินงาน Software และ Hardware ใน การจัดเก็บฐานข้อมูล และเชื่อมต่อการนำข้อมูลไปใช้ อย่างมี ประสิทธิภาพ กำหนดความถี่ในการสำรวจประชากรสุนัขและแมว ควรสำรวจในเดือนธันวาคมของทุกปี

1.5 การเฝ้าระวังเหตุการณ์ ควรมีการจัดประชุมทบทวน แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา และบูรณาการงานด้านปศุสัตว์ เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ และแจ้งเตือนภัยของ SRRT เครือข่ายระดับตำบล

1.6 การกำหนดเป้าหมาย ความครอบคลุมวัคซีนใน ประชากรสุนัขและแมวของจังหวัดเลย เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการ ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งในบางพื้นที่ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายอาจไม่ ครอบคลุม ดังนั้น จึงเห็นควรตั้งค่าเป้าหมายของความครอบคลุม วัคซีนในประชากรสุนัข/แมวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 80 เป็นร้อยละ 90 โดยกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างสาธารณสุขจังหวัดเลย และ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

1.7 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย

และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ให้เข้าใจตรงกันว่างานควบคุม โรคแตกต่างจากงานอื่น คือ การชี้เป้าหมายในการควบคุมโรค ดังนั้น ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและยืนยัน ต้องแม่นยำในการชี้ เป้าหมายเพื่อเข้าไปควบคุมโรค

1.8 ควรมีระบบสำรองวัคซีน เพื่อควบคุมโรคกรณีเกิดการ ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในหลายพื้นที่ และระบบควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลความครอบคลุมวัคซีนในประชากรสุนัข/แมว

1.9 ควรมีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน โดยเฉพาะด้านปศุสัตว์ กับองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี บุคลากรตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ควรพัฒนาศักยภาพเพื่อให้เป็น ผู้รับผิดชอบงานด้านปศุสัตว์ ในส่วนของขั้นตอนที่ 2, 3 และ 4 การกำหนดจุดหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น และกำหนดแนวทางใน การพัฒนาเพื่อนำเสนอต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย ปศุสัตว์ จังหวัดเลย และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น เพื่อ พิจารณาสั่งการในระดับจังหวัดเลย และประสานความร่วมมือ โดยเฉพาะด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านการดำเนินการ R2R ในพื้นที่ที่เกิดและในพื้นที่ที่เกิดโรคได้ 3 ประเด็นดังนี้

1.9.1 รูปแบบแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ประชากรสุนัขและแมว

1.9.2 รูปแบบและแนวทางการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบล

1.9.3 รูปแบบและแนวทางการสนับสนุนของสำนักงาน ป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น

ส่วนขั้นตอนที่ 5 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย และ ปศุสัตว์จังหวัดเลย มอบนโยบาย และให้วางแผนการดำเนินงาน ร่วมกัน เขียนแผนปฏิบัติ และตัวชี้วัด นำเสนอแผน อนุมัติแผน และการนำแผนไปปฏิบัติ

2. การนำแผนปฏิบัติการไปใช้

ผู้บริหารให้ยึดหลัก 3 C ได้แก่ Common goal ให้คุยกัน ในสิ่งที่ทำร่วมกันมา และจะเดินต่อไปด้วยกันเพื่อให้ได้อะไร ให้ตั้ง ค่าเป้าหมายที่ทำได้ ใช้หลัก Common action ปศุสัตว์มีแต่ผู้ขาย ควรใช้หลักการปฏิบัติที่ง่าย ๆ มีคำอธิบายร่วมกัน คำอธิบายจะช่วย ให้มีกำลังใจ สุดท้ายต้องมี Common learning ควรนำภาคี เครือข่ายหลาย ๆ ภาคส่วนมาช่วยกันทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งงานที่ ดี และงานที่ดีนั้นต้องมีระบบเฝ้าระวังที่ดี สามารถพยากรณ์ได้ และ สามารถหามาตรการในการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ และหา แผนปฏิบัติการที่วางไว้ร่วมกัน เมื่อนำแผนไปใช้แล้วอาจไม่ได้ผล ตามที่คาดหวัง ทั้งสองหน่วยงานต้องหาสาเหตุ ต้องทำการศึกษา และพัฒนา เพื่อแก้ปัญหา

ตารางที่ 1 ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดเลย ปีงบประมาณ 2552 – 2556

ปีงบประมาณ	ประชากรสุนัข	ฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้	ร้อยละการฉีดวัคซีน	ส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้า	ตัวอย่างพบผลบวก
2552	74,344	70,874	95.33	4	0
2553	70,988	60,119	84.69	10	0
2554	66,695	56,551	84.79	14	0
2555	74,505	69,242	92.94	13	0
2556	76,449	67,354	88.1	58	1
2557	116,169	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	11	1

*ข้อมูล ณ วันที่ 25 กพ.57

- หมายเหตุ
- อำเภอท่าลี่ จุดเกิดโรคในปีพ.ศ. 2557 ความครอบคลุมวัคซีน ภาพรวมทั้งอำเภอร้อยละ 71.40
 - ตำบลท่าลี่ พื้นที่เกิดโรค ตั้งอยู่ในเขตบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 แห่ง
 - เทศบาลตำบลท่าลี่ ความครอบคลุมวัคซีนร้อยละ 82.10
 - อบต.ท่าลี่ ความครอบคลุมวัคซีนร้อยละ 41.30 (เป็นพื้นที่เกิดโรคในปี พ.ศ. 2556-2557)

3. การสร้างนวัตกรรมกระบวนการ R2R

จากผลการดำเนินงานประจำไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนางานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดเลยของกลุ่มงานควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย และกลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ทำให้แผนงาน/โครงการที่ปฏิบัติร่วมกันในแต่ละปีมีคุณภาพมากขึ้น กล่าวคือ มีการนำข้อมูลงบประมาณ และบุคลากรมาใช้ร่วมกัน ทำให้เกิดความสอดคล้องเป็นแผนเดียว และแผนมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ซึ่งผลที่ได้จากการทำกระบวนการ R2R มีดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการเฝ้าระวังและการตรวจจับความผิดปกติของเหตุการณ์ของ SRRT ระดับตำบลแก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และกลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย จำนวน 141 คน ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะใช้โปรแกรมเฝ้าระวังและการตรวจจับความผิดปกติของเหตุการณ์ของ SRRT เน้นเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าโดยใช้กระบวนการ 3 ร ได้แก่ รู้เร็ว แจ้งข่าวเร็ว และควบคุมโรคเร็ว โดยกลุ่มงานควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ได้มอบ Username และ Password ให้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ในส่วนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลยได้แลกเปลี่ยนเว็บไซต์กรมปศุสัตว์หน้าหลัก ระบบบริการรับแจ้งและให้ความรู้กับประชาชนเรื่องโรคระบาดสัตว์ และ Thairabies.net ให้แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย เพื่อให้สามารถเข้าไปใช้โปรแกรมแจ้งข่าว Online ของ SRRT ทำให้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ที่ผิดปกติด้านโรคและภัยสุขภาพของพื้นที่พร้อมกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคแก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้ สอดคล้องกับหลัก 3 ร⁽⁵⁾ จากการติดตามผลการดำเนินงานของ SRRT เครือข่ายระดับตำบลเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557 พบว่า เกิดเครือข่ายการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ

SRRT ระดับตำบลเรื่องโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์ 128 เครือข่าย (127 รพ.สต./1 เทศบาลเมือง) และเครือข่ายเฝ้าระวังโรคในชุมชน โดย อสม./อสป.จำนวน 20 ชุมชน 916 หมู่บ้าน รวมทั้งมีการการถ่ายทอดกลวิธีการเฝ้าระวังโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)/อาสาสมัครปกป้องสถาบัน (อสป.) (12,882 คน/1,879 คน)

3.2 เกิดแผนปฏิบัติการและรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสำรวจและการจัดการระบบข้อมูลประชากรสุนัขและแมว

การสำรวจประชากรสุนัขและแมว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย จะรับผิดชอบในการสำรวจทุกปีในเดือนธันวาคม ส่วนปี พ.ศ. 2557 จะสำรวจในเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2557 ทั้งนี้ ท่านนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย ได้สรุปภารกิจดังนี้

หน้าที่ของหน่วยงานสาธารณสุข

- สำรวจประชากรสุนัขและแมวให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- ตัวชี้วัดความครอบคลุมวัคซีนในประชากรสุนัขและแมว ต้องได้ร้อยละ 90 ของข้อมูลที่ทางสาธารณสุขสำรวจให้ โดยลงลึกเป็นรายหมู่บ้านให้ได้ร้อยละ 90 รายหมู่บ้าน
- การให้สุศึกษา ประชาสัมพันธ์ เน้นหอกระจายข่าว การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการได้รับวัคซีนครบถ้วน
- งาน ICT สอนพื้นที่ในการใช้ข้อมูลประชากรรายหลังคาเรือน แยกราย รพ.สต. ส่งมอบข้อมูลให้ อสม. สำรวจ รวมทั้งการเขียนคู่มือ

การสำรวจประชากรสุนัขและแมวของปีงบประมาณต่อไป เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 ให้เริ่มสำรวจในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จัดทำฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และส่งฐานข้อมูลประชากรสุนัขและแมวให้หน่วยงานปศุสัตว์

หน้าที่ของหน่วยงานปศุสัตว์

- ด้านองค์ความรู้เรื่อง ท่วงโซ่ความเย็นและคุณภาพ

ของวัคซีน เป็นหน้าที่ของบุคลากรที่ต้องเข้าไปดำเนินการ

2. การลดประชากรสุนัขและแมว ควรมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน และต้องทำในพื้นที่เกิดโรค/พื้นที่ชายแดน

3. ให้ใช้หลักการทางระบาดวิทยาตรวจจับว่า พื้นที่ใดควรจะควบคุม โดยต้องมีการจัดระดับความสำคัญ บทบาทหน้าที่ต่างๆ ในการควบคุมโรค เน้นในพื้นที่

4. ประเด็นการควบคุมประชากรสุนัข ได้แก่ สุนัขจรจัด มอบให้บุคลากรวางแผนดำเนินการ ในเรื่องการติดตามประเมินผล ขอให้หน่วยงานปศุสัตว์ประเมินผลโดยเข้าประเมินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำข้อมูลจากประชากรสุนัขและแมวที่ได้รับวัคซีน เทียบกับประชากรสุนัขและแมวที่หน่วยงานสาธารณสุขสำรวจให้ ส่วนในเรื่องแรงจูงใจในการฉีดวัคซีน อาจจะให้ รพ.สต. ร่วมวางแผนกับท้องถิ่นในการใช้งบประมาณจากกองทุนสุขภาพตำบล

หมายเหตุ ผลการสำรวจประชากรสุนัขและแมว ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวน 116,169 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.96 เทียบจากผลการสำรวจประชากรสุนัขและแมวในปี พ.ศ. 2556

อภิปราย

กระบวนการ R2R ที่ได้จากงานประจำสามารถพัฒนางานประจำไปสู่งานวิจัยเรื่องการจัดทำข้อมูลประชากรสุนัข/แมว และการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบลเพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดเลยในปี พ.ศ. 2557 โดยนำกระบวนการ R2R ไปปรับปรุงการจัดทำข้อมูลประชากรสุนัข/แมวและการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบลเพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดเลยในปี พ.ศ. 2557 ดังนี้

1. บริหารจัดการข้อมูลประชากรสุนัข/แมว จากเดิมที่สำรวจโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการจัดซื้อวัคซีน หากไม่สามารถสำรวจได้ในปีใดจะใช้ข้อมูลผลการฉีดวัคซีนของปีที่ผ่านมาเป็นเป้าหมายในการซื้อวัคซีนในปีถัดไป จากการใช้กระบวนการ R2R เห็นว่าการสำรวจประชากรสุนัข/แมว ควรดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ดำเนินการสำรวจประชากรสุนัข/แมว ปีละ 1 ครั้ง ในเดือนธันวาคม แล้วส่งมอบข้อมูลให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย นำไปบริหารจัดการร่วมกับ อปท. เพื่อการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัขและแมวให้เพียงพอ คืออย่างน้อยร้อยละ 90 จำแนกเป็นรายหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยลดภาระงานสำหรับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ที่ไม่ต้องสำรวจเอง แต่ก็ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย เนื่องจาก การสำรวจข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ดำเนินการโดย อสม. ซึ่งมีภารกิจต้องดูแลหลังคาเรือนที่ตนเองรับผิดชอบอยู่แล้ว การสำรวจข้อมูลประชากรสุนัขและแมว สามารถลดค่าใช้จ่ายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลยได้ โดยไม่ต้องใช้และ

จัดหางบประมาณเพื่อการนี้อีก ส่วนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ก็ไม่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มแต่อย่างใด เพียงแต่เพิ่มกิจกรรมสำรวจประชากรสุนัขและแมวลงในแบบรายงานของ อสม.จากการสอบถามผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในหลายจังหวัด ในเรื่องที่สำคัญงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ดำเนินการสำรวจประชากรสุนัขและแมว พบว่ายังมีจังหวัดใดดำเนินการ ข้อดีที่ได้จากการสำรวจประชากรสุนัขและแมวในครั้งนี้ สามารถเทียบเคียงได้กับการนำร่องเรื่องการทำสำมะโนประชากรสุนัขและแมวทุกหลังคาเรือนในจังหวัดเลย ข้อมูลที่ได้อาจจะสะท้อนภาพการดำเนินการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าที่ผ่านมาได้ระดับหนึ่ง และสิ่งที่ได้รับการสะท้อนกลับมาจากปศุสัตว์อำเภอ คือ ปศุสัตว์อำเภอทุกคนมีความพึงพอใจมากที่ไม่ต้องบริหารจัดการเรื่องการสำรวจประชากรสุนัขและแมว แต่เปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ประสานและบริหารจัดการข้อมูลประชากรสุนัขและแมวกับสาธารณสุขอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัคซีนให้แก่สุนัขและแมวที่ต้องดำเนินการในเดือนมีนาคม 2557 และผลการสำรวจประชากรสุนัขและแมว ข้อมูล ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวน 116,169 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.96 เทียบจากผลการสำรวจประชากรสุนัขและแมวในปี พ.ศ. 2556

2. การเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT ระดับตำบล พบว่า ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2557 พบการป่วยตายของสุนัขในเขตตำบลทาสี SRRT ได้มีการตรวจสอบข้อมูล เข้าควบคุมโรค และแจ้งข้อมูลลงในโปรแกรมเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยเครือข่าย SRRT ระดับตำบล การตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนของ SRRT ตำบล สามารถลงไปควบคุมโรคในพื้นที่ได้ทันเวลา และประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ลดความตระหนกได้ ซึ่งผลการตรวจยืนยันภายหลังการลงพื้นที่เพื่อควบคุมโรคพบว่าสุนัขตัวนี้ป่วยตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า นวัตกรรมที่เกิดขึ้น SRRT สามารถนำความรู้เรื่องหลัก 3 ร (รู้เร็ว แจ้งข่าวเร็ว ควบคุมโรคเร็ว) มาแปลงสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจเนื่องมาจากพื้นที่ได้สร้างนวัตกรรมกระบวนการ R2R ดังนี้

- 1) เกิดเครือข่ายการเฝ้าระวังเหตุการณ์ของ SRRT ระดับตำบลเรื่องโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์ 128 เครือข่าย (127 รพ.สต. /1 เทศบาลเมือง)
- 2) เกิดการถ่ายทอดกลวิธีการเฝ้าระวังโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์แก่ อสม./อสป. (12,882 คน/1,879 คน)
- 3) เกิดเครือข่ายเฝ้าระวังโรคในชุมชนโดย อสม./อสป. จำนวน 20 ชุมชน 916 หมู่บ้าน

การนำกระบวนการ R2R มาใช้ในการจัดทำข้อมูลประชากรสุนัขและแมว การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยของ SRRT เครือข่ายระดับตำบลของจังหวัดเลย สามารถวัดผลได้ คือ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลประชากรสุนัขและแมวที่เป็นปัจจุบัน และนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อย่างเพียงพอที่จะครอบคลุมอย่างน้อยร้อยละ 90 ของประชากร สุนัขและแมวทั้งหมด ประชาชนมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัข บ้าลดลง ทีม SRRT เครือข่ายระดับตำบลมีความรู้ความเข้าใจใน การเฝ้าระวังโรค/ภัยสุขภาพ/การแจ้งเตือนภัย ทำให้ควบคุมโรคได้ ทันเวลา ในกรณีมีส่วนในการลดจำนวนผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า ทำ ให้ประหยัคงบประมาณของจังหวัดโดยรวม จากค่าใช้จ่ายในการ ฉีดวัคซีนของผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าได้ และที่สำคัญ คือ งาน ประจำที่ทำอยู่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้ศึกษาขอขอบพระคุณนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เลย และปศุสัตว์จังหวัดเลย ที่มอบนโยบายและแนวทางในการ ป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งสามารถส่งผลให้ผู้ปฏิบัติสามารถ นำนโยบายแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอขอบ-พระคุณ นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน ที่ร่วมรับฟังการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเอกสารวิชาการ ขอขอบคุณ คุณ อนิรุจ จุมจะนะ นักวิชาการสาธารณสุข จากงาน ICT สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ซึ่งเป็นผู้เขียนโปรแกรมและ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลประชากร สุนัขและแมว และเป็นผู้ถ่ายทอด องค์ความรู้สู่พื้นที่ และขอขอบคุณนายกเทศมนตรีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกท่านที่สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันควบคุม โรคพิษสุนัขบ้า ขอขอบคุณผู้อำนวยกา สำนักงานป้องกันควบคุม โรคที่ 6 ขอนแก่น ที่สนับสนุนงบประมาณ และวิชาการในการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรด้านสาธารณสุข และด้านปศุสัตว์ท้ายสุดการ เผยแพร่ครั้งนี้ขอขอบคุณ นส.พ. ประวิทย์ ชุมเกษียร อาจารย์องอาจ เจริญสุข ดร.สพ.ญ. เสาวพัทธ์ ฮันจ้อย และคณะทำงานโรคติดต่อ

ระหว่างสัตว์และคนจากสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคที่ให้ คำแนะนำในการเขียนผลงานวิชาการฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

1. ศิริศักดิ์ วรินทราวาท. รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การ พัฒนาความร่วมมือในการควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการประสานความร่วมมือในการควบคุม ป้องกันโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน; 9-11 มิถุนายน 2547; โรงแรมลิตเติ้ลดัก. ม.ป.ท.; 2547. หน้า 1-79.
2. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 กระทรวงสาธารณสุข. หลักสูตรการเฝ้าระวังและการตรวจจับความผิดปกติของเหตุการณ์ ของ SR1+RT ระดับตำบลแก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (CD-R). ม.ป.ท.: 2557.

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

กณายศ กริอุณะ, อังษณา ยศปัญญา, ชาญประเสริฐ พลชา. การใช้กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ในการจัดทำ ข้อมูลประชากรสุนัขและแมว ร่วมกับการเฝ้าระวังเหตุการณ์ ของ SRRT เครือข่ายระดับตำบลเพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดเลย ปี พ.ศ. 2557. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาด วิทยาประจำสัปดาห์ 2557; 45: 545-52.

Suggested Citation for this Article

Gari-unah K, Yospanya A, Pholsa C. Routine to Research (R2R) on database of dog and cat populations by using along with event-based surveillance of surveillance and rapid response team at sub-district level for rabies control program in Loei, Thailand, 2014. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2014; 45: 545-52.

Routine to Research (R2R) on Database of Dog and Cat Populations by Using along with Event-Based Surveillance of Surveillance and Rapid Response Team at Sub-district Level for Rabies Control Program in Loei, Thailand, 2014

Authors: Kanayos Gari-unah¹ Angsana Yospanya² Chanprasert Pholsa³

¹ Loei Provincial Livestock Office, Loei Province

² Loei Provincial Public Health Office, Loei Province

³ Samutsakhon Provincial Livestock Office, Samutsakhon Province

Abstract

Routine to Research (R2 R) on database of dog and cat populations by using along with event-based surveillance of surveillance and rapid response team at sub-district level for rabies control program in Loei, 2014 was to develop a standardized survey of dog and cat populations. With a fruitful benefit of HOSxP/HOSxP PCU program, which was the software program applied for all health care units and connected at all levels in both of active and passive system, the program was appropriate to apply with a program of event-based surveillance at sub-district level to collect data from dog and cat population survey, and report any abnormal events on health and animal health aspects that might occur in communities. Mixture of educational methodologies including communities of practice, lesson learned and analytical thinking were applied to analyze a gap analysis of this R2R. Two strategies needed to be filled were 1) survey strategy and database management for dog and cat population transferred into operational plans and procedures and 2) expanding event-based surveillance of surveillance and rapid response team to cover all sub-district level by collaborating with Office of Disease Prevention and Control 6, KhonKaen province. An impact of this R2R was increasing of vaccine coverage in dog and cat populations and bring more effective rabies program for prevention and control in Loei province.

Keywords: Routine to Research, Event-based surveillance of surveillance

สามารถติดตาม
แนวทางการดำเนินงาน
เฝ้าระวัง สอบสวน ป้องกัน และ
ควบคุม
โรคติดเชื้ออีโบล่า
ประเทศไทย
ได้ที่เว็บไซต์สำนักโรคระบาดวิทยา
กรมควบคุมโรค
<http://www.boe.moph.go.th/ebola.php>

